

Ndi Hibru

Okwu Chineke site n'Okpara ya

¹ Na mgbe ochie, Chineke gwara nna nna anyị ha okwu n'oge dị iche iche site n'ọnu ndị amụma, na site n'uzo ndị ozo dị iche iche. ² Ma n'oge ikpeazu ndị a, o gwala anyị okwu site n'ọnu Okpara ya, onye o nyefere ihe niile n'aka. O bu site n'aka ya ka o siri kee uwa niile na ihe di n'ime ya. ³ O na-enwuputa ebube ya na-anochitekwa anya udidi ya, ebe o ji okwu ya di ike na-ejikota ihe niile. Mgbe o sachapuru ma hichapukwa mmehie niile, o noduru n'aka nri nke Onye di ukwu, di elu n'eluigwe. ⁴ Ya mere, o burula onye di ukwu karia ndi mmuo ozi di ka aha e nyere ya si di elu karia nke ha.

Idi ukwu nke Okpara Chineke

⁵ Onye n'etiti ndi mmuo ozi ka o gwarala si,
"I bu Okpara m.

Taa aburula m Nna gi"*

Maobu ozokwa,

"Aga m aburu ya Nna,

ya onwe ya ga-abukwara m Nwa"†

⁶ Ozokwa, mgbe o mere ka nwa mbu ya bia n'awa, o nyere iwu si,

"Ka ndi mmuo ozi Chineke niile fee ya ofufe."‡

⁷ O kwukwara banyere ndi mmuo ozi ya, o siru,

"O na-eme ndi mmuo ozi ya ka ha buru ikuku,

* **1:5** 1:5 Abụ 2:7 † **1:5** 1:5 2Sa 7:14; 1Ih 17:13 ‡ **1:6** 1:6 Dit 32:43

na-emekwa ndi na-ejere ya ozi ka ha buru
ire oku.”§

8 Ma banyere Okpara ahụ, o siri,
“Ocheeze gi, O Chineke, ga-adigide ruo mgbe
ebighi ebi.

Mkpara omume ziri ezi ka mkpara alaeze gi
ga-abu.

9 I huru ezi omume n’anya ma kpoo ihe ojoo asi.
N’ihi nke a, Chineke, nke bu Chineke gi,
emeela ka idi elu kari ndi ibe gi niile
site na ite gi mmanu nke onu.”*

10 O sikwara,

“Na mmalite, Onyenwe anyi, o bu gi toro ntoala
uwa,
eluigwe bukwa oru aka gi.

11 Ha ga-ala n’iyi, ma gi onwe gi ga-anogide.
Ha niile ga-aka nka dika uwe.

12 I ga-apiakota ha,
gbanwee ha di ka akwa.

Ma gi onwe gi enweghi mgbanwe.

Onuogugu afu gi agaghi enwe ogwugwu ruo
mgbe ebighi ebi.”†

13 O nweela mmuo ozi obula o siri,

“Nodu ala n’aka nri m
ruo mgbe m ga-eme ndi iro gi
ihe mgbakwasi ukwu nye ukwu gi”‡?

14 Ndi mmuo ozi niile, ha abughi mmuo ndi na-
ejere Chineke ozi, ndi a na-ezipu ka ha jee ozi
n’ihi ndi ahụ ga-eketa nzoputa?

§ 1:7 1:7 Abu 104:4 * 1:9 1:9 Abu 45:6,7 † 1:12 1:12 Abu
102:25-27 ‡ 1:13 1:13 Abu 110:1

2

Ido aka na nti banyere ige nti

¹ Ya mere, anyi aghaghị ilezi anya nke oma banyere ihe anyi nūrūla, ka anyi hapu isi na ha wezuga onwe anyi. ² N'ihị na o buru na ozi ahụ e ziri site na ndi mmuo ozi di ire, o burukwa na njehie maobu nnupu isi obula natara ahuhu kwesiri ya. ³ Anyi ga-esi anaa gbana nari ntaramahuhu ma o buru na anyi eleghara oke nzoputa ahụ anya? O bu Onyenwe anyi kwuputara ya, bukwa nke ndi nuru ya gbaara anyi ama banyere ya. ⁴ Chineke n'onwe ya tukwasiri igba ama nke ya, site n'iru oru ebube na oru iribama, na oru itunanya di iche iche, nakwa ikesa otutu onyinye nke Mmuo Nso, di ka ochicho ya siri di.

E mere ka Jisos diri ka umunna ya

⁵ O dighi mgbe Chineke nyere ndi mmuo ozi ike ichi elu uwa a. Anyi na-ekwu banyere uwa gaje ibia abia. ⁶ Otu onye agbaala akaebe n'ebe

OZO,

"Gini ka mmadu bu i ji na-eche banyere ha?

Gini ka nwa nke mmadu bu iji na-elekota ya?

⁷ N'ihị na i mere ka ha di ala nwantakiri n'ebe ndi mmuo ozi no;

i jikwa ebube na nsopuru kpube ya n'isi dika okpueze,

⁸ dokwaa ihe niile n'okpuru ukwu ya."*

Mgbe o mere ka ihe niile diri n'okpuru ya, o nwekwaghị ihe obula o hapuru itinye n'okpuru ya. Ma otu o di, anyi ahubeghi ka e doro ihe

* 2:8 2:8 Abụ 8:4-6

niile n'okpuru ya. ⁹ Ma anyi na-ahụ Jisọs bụ onye e mere ka ọ dị ala nwantakiri oge kari ndi mmuo ozi, ma ugbu a ejirila ebube na nsopuru kpukwasị ya n'isi, n'ih i ahuhụ onwu nke ọ huru, ka o site n'amara Chineke detu onwu ire n'ih i mmadu niile.

¹⁰ Ebe e sitere na ya kpobata otutu umu n'ebube, o ziri ezi ka Chineke, onye ihe niile diri na onye kere ihe niile, mee ka onyeisi nzoputa ha buru onye zuruoke site n'ahuhu ọ huru. ¹¹ Onye ahụ na-eme mmadu ka ọ di nsọ, na ndi ahụ e mere ka ha di nsọ si n'otu ezinaulo. N'ih i ya, ihere adighi eme ya ikpo ha umunna ya. ¹² O siri,

“Aga m ekwuputa aha gi nye umunna m, n'etiti nzuko ka m ga-anọ buoro gi abu otuto.”†

¹³ Ozokwa,

“Aga m atukwasị obi m na ya.”‡

Ozokwa, ọ siri,

“Lee mu onwe m, na umu ndi Chineke nyere m.”§

¹⁴ Ebe ọ bu na umu ndi ahụ ketara oke na anu ahụ na obara, ya onwe ya sooro ha keta oke n'udidi ahụ, ka o site n'onwu ya laa onye ahụ nwere ike onwu n'iyi, onye ahụ bu ekwensu.

¹⁵ Ma topu ndi ahụ niile egwu nke onwu mere ka ha buru ohu na ndu ha niile. ¹⁶ N'ih i na n'ezie, ọ bughị ndi mmuo ozi ka ọ na-enyere aka kama ọ bu umu umu Ebrahim. ¹⁷ N'ih i nke a, e mere ka o yie umunna ya n'ih e niile, ka o nwe ike

† **2:12** 2:12 Abu 22:22 ‡ **2:13** 2:13 Aiz 8:17 § **2:13** 2:13 Aiz 8:18

ghoọ onyeisi nchụaja kwesiri ntụkwasi obi ma na nke nwere obi ebere n'ijere Chineke ozi, ka o nweekwa ike chụọ aja ikpuchi mmehie mmadu niile. ¹⁸ Ebe ọ bu na ya onwe ya tara ahụhụ mgbe a na-anwa ya ọnwụnwụ, o nwekwara ike inyere ndi a na-anwa ọnwụnwụ aka.

3

Jisọs di ukwu karịa Mosis

¹ Ya mere, ụmụna m di nsọ, ndi so keta oke n'okpukpo eluigwe ahụ, ka echiche unu digide naani na Jisọs. Onyeisi ozi na onyeisi nchụaja nke okwukwe anyi. ² O kwesiri ntụkwasi obi nye onye ahụ hoputara ya dika Mosis si buru onye kwesiri ntụkwasi obi n'ije ozi ya n'ulo Chineke. ³ Ma Jisọs nwere ugwu na nsopuru karia Mosis, dika onye na-ewu ulo si enwe ugwu na nsopuru karia ulo o wuru. ⁴ N'ihia na ulo obula nwere onye wuru ya, maobu Chineke na-ewu ihe niile. ⁵ Mosis kwesiri ntụkwasi obi dika odibo n'ulo Chineke n'ihe niile,* sikwa otu a gbaa ama banyere ihe ndi a ga-ekwu n'odinihu. ⁶ Ma otu ọ di, Kraist kwesiri ntụkwasi obi dika okpara nke na-elekota ulo ya. Anyi gabukwanu ulo ya ma ọ buru na anyi ejidesie okwukwe anyi ike ya na olileanya nke anyi ji anya isi.

Ido aka na nti banyere ekweghi ekwe

⁷ Ya mere, di ka Mmuo Nso na-asi,
 "O buru na unu anu olu ya taa,
⁸ unu emela ka obi unu sie ike,
 di ka unu mere n'oge nnupu isi

* 3:5 3:5 Onu 12:7

- mgbe oge ɔnwunwa n'ime ɔzara,
⁹ ebe nna nna unu ha nɔrɔ nwa m ɔnwunwa.
 O bu ezie na ha hɔrɔ akaɔrɔ m iri afɔ anɔ
 ndi a.
- ¹⁰ N'ihii nke a, ewere m iwe megide ɔgbɔ ahɔ.
 Asiri m, 'Obi ha na-akpafu akpafu mgbe
 niile.
 Ha amatabeghi ɔzɔ m niile.'
- ¹¹ Ya mere, anurɔ m iyi n'iwe m, si,
 'Ha agaghi abanye n'izuike m ma ɔli.' "†
- ¹² Lezienɔ anya, umunna m, ka aɔ omume
 niile na ekweghi ekwe niile nke obi ghara idi
 n'ime onye ɔbula n'etiti unu, nke ga-eme ka unu
 site n'iso Chineke di ndu tugharia. ¹³ Kama, na-
 agbanu onwe unu ume kwa ubochi niile dika a
 kporo ubochi ahɔ Taa. Ka a hapu inwekwa onye
 ɔbula a ga-esite n'aghugho nke mmehie mee ka
 obi ya sie ike. ¹⁴ Anyi bu ndi anyi na Kraist ga-eso
 kekori a oke ma o buru na anyi ga-ejidesi ya ike
 bu ntukwasii obi ahɔ anyi nwere site na mmalite
 ruo ɔgwugwu. ¹⁵ Di ka e kwuru ya,
 "Taa, o buru na unu anu olu ya.
 Unu emela ka obi unu sie ike,
 dika unu mere n'oge nnupu isi."‡
- ¹⁶ Olee ndi bu ndi ahɔ nuru ma nupu isi? O
 bu na o bughi ndi niile ahɔ Mosis duputara site
 n'ala Ijpt? ¹⁷ O bukwa olee ndi ka o wesoro iwe
 iri afɔ anɔ? O bu na o bughi ndi ahɔ mehiere.
 Ndi ahɔ ahɔ ha dara n'ozara? ¹⁸ Olee ndi ahɔ
 o nuuru iyi na ha agaghi aba n'izuike ya? O bu
 na ha abughi ndi ahɔ nupuuru ya isi? ¹⁹ Ugbu a,

† 3:11 3:11 Abu 95:7-11 ‡ 3:15 3:15 Abu 95:7,8

anyị maara na ha enweghị ike ịbanye, n'ihị na ha bụ ndị na-ekweghị ekwe.

4

Ụbọchị izuike nye ndị nke Chineke

¹ Ya mere, ebe ọ bụ na nkwa nke ịba n'izuike ya ka ghere oghe, ka anyị kpachapụ anya hụ na o nweghị onye ọbụla a ga-ahụta dika onye etozughị ya. ² N'ihị na-eziela anyị ozioma ahụ, dī ka ezikwara ha: ma ozioma ahụ ha nūrụ abaraghị ha uru n'ihị na ha ejighị okwukwe nara ya. ³ Ma anyị bụ ndị kweere na-abanye n'ebe izuike ahụ, dī ka Chineke si kwuo, "Anūrụ m iyi n'iwe m,

'Ha agaghị abanye n'izuike m ma ọlị.' "*

O kwuru nke a n'agbanyeghị na ọ rụchaala ọrụ ya site na ntọala ụwa. ⁴ N'ihị n'otu ebe, o nweela ihe o kwuru banyere ụbọchị nke asaa site n'okwu ndị a: "Chineke zuru ike site n'ọrụ ya niile, n'ụbọchị nke asaa."† ⁵ Ma n'ebe a kwa, e kwuru, "Ha agaghị abanye n'ebe izuike m ma ọlị."‡

⁶ Ebe ọ bụ na ohere dīrī ụfọdụ mmadụ ịbanye n'ime ya, ma ndị ahụ buru ụzọ nata ozioma ahụ abanyeghị n'ihị nnupu isi. ⁷ O weputara ụbọchị ọzọ nke ọ kpọrọ Taa, o sitere n'ọnu Devid kwuo okwu ahụ e kwurula ihe banyere n'oge gara aga si,

"Taa, ọ buru na unu anụ olu ya,
unu emela ka obi unu sie ike."§

* **4:3** 4:3 Abụ 95:11 † **4:4** 4:4 Jen 2:2 ‡ **4:5** 4:5 Abụ 95:11

§ **4:7** 4:7 Abụ 95:7,8

⁸ N'ihì na a sị na Joshua nyere ha ezumike, ọ gaghị ekwu banyere ụbọchị ọzọ. ⁹ Otu ụbọchị izuike fọdurụ nye ndị nke Chineke. ¹⁰ N'ihì na onye ọbụla banyere n'ezumike ya esitela n'ọrụ nke ya onwe ya nwee izuike dị ka Chineke siri banye n'izuike nke ya. ¹¹ Ya mere, ka anyị mee ka ike anyị ha, ka anyị banye n'ebe izuike ahụ, ka ọ hapụ idikwa onye ọbụla nke na-agaghị aba n'ihì inomi ekweghị ekwe ha.

¹² N'ihì na okwu Chineke dị ndụ dikwa nkọ. Ọ dị nkọ kariya mma ihu abụọ ọbụla. Ọ na-adụba ruo na-ikewa mkpuruobi na mmuọ, ma rukwaa na ebe nkwonkwo na ụmị kewakwara onwe ha. Ọ na-enyocha ọchịchọ na echiche obi ndị mmadu. ¹³ Ọ dighị ihe ọbụla n'ime ihe niile e kere eke puru izo onwe ya site n'ebe Chineke nọ. Ihe niile ghere oghe, ma gbarakwa ọtọ n'ihu anya ya. Ọ bụ n'ihu ya ka anyị niile ga-aza ajuju banyere ndụ anyị niile.

Jisọs onyeisi nchụaja anyị

¹⁴ Ebe ọ bụ na anyị nwere onyeisi nchụaja dị ukwuu, onye nke gaferela n'elugwe, Jisọs Ọkpara Chineke, ka anyị jidesienụ okwukwe anyị ike. ¹⁵ N'ihì na anyị nwere onyeisi nchụaja nke nwere ike ighota adighị ike anyị. A nwara ya onwunwa n'uzọ niile dị ka a na-anwa anyị taa. Ma, o meghị mmehie n'uzọ ọbụla mgbe a nwara ya. ¹⁶ Ya mere, ka anyị bjaruo ocheeze amara ahụ nso na-atughị egwu, ka anyị si otu a nata ebere, ma chotakwa amara nke ga-enyere anyị aka n'oge mkpa.

5

¹ A na-esite n'etiti ndi mmadu horo onyeisi nchujaja obula, ka o nnochite anya ndi mmadu n'ihe banyere ife Chineke, ka o na-eche onyinye na-achukwa aja maka mmehie di iche iche. ² Ebe o bu na ya onwe ya bu onye na-adighi ike, o puru iji nwayo na-emeso ndi na-amaghi ihe na ndi na-ejehie uzọ omume. ³ N'ih i nke a, o ghagh i ch u aja maka mmehie nke onwe ya na nke ndi mmadu. ⁴ O nweghi onye na-ewere ugwu a n'onwe ya, kama o bu Chineke na-akpo dika o si kpo Eron.

⁵ N'otu aka ah u kwa, Kraist enyeghi onwe ya ebube nke ibu onyeisi nchujaja, kama Chineke siri ya,
"I bu Okpara m.

Taa aburula m Nna gi."*

⁶ N'ebe ozọ, o kwuru,

"Di ka usoro Melkizedek si di,

i bu onye nchujaja ruo mgbe ebighi ebi."†

⁷ Mgbe o ka di ndu n'an u ah u, o ji oke olu na anya mmiri kpee ekpere rikwa aririo nye onye ah u puru izoputa ya site n'onwu. A nukwara olu ya n'ih i ndu nrube isi na mweda n'ala ya.

⁸ O bu ezie na o bu Okpara ma o mutara irube isi site n'ahuh u o tara. ⁹ Ma mgbe e mere ka o zuo oke, o ghor o isi nke nzoputa ebighi ebi nye ndi niile na-erubere ya isi. ¹⁰ Ebe Chineke mere ya onyeisi nchujaja n'usoro Melkizedek.

Ido aka na nti banyere idapu n'okwukwe

* 5:5 5:5 Abu 2:7 † 5:6 5:6 Abu 110:4

11 O di otutu ihe ozo anyi nwere ikwu banyere ya, ma o siri ike ikowa ya n'ihu na unu adighi amuta ihe osiso. 12 N'ezie, ugbu a, unu kwesiri ibu ndi ozizi nye ndi ozo, ma unu ka no na-achọ onye ga-ezikwa unu ukpuru mbu nke okwu Chineke. Unu na-achọ mmiri ara kama nri siri ike. 13 Onye obula nke na-anu ara, ka bu nwantakiri, o matabeghi ozizi banyere ezi omume. 14 Nri di ike diri ndi tozuru oke, ndi siterela n'ihe ha na-eme zuo onwe ha ichoputa ihe di iche n'etiti ezi ihe na ajo ihe.

6

1 Ya bu ka anyi na-aga n'ihu n'ihe mmuta zuru ezu, ka anyi gharakwa inogide n'ihe mmuta mbu ahụ nke anyi nwere banyere Kraist. Anyi agaghi alaghachi azu ito ntoala ncheghari ozo site n'oru ndi nwuru anwu n'okwukwe n'ebe Chineke no, 2 na-akuzi banyere ime baptizim na ibikwasị aka n'isi na onyinye nke Mmuo Nso, na mbilite n'onwu na ikpe ebighi ebi. 3 Anyi ga-eme nke a ma Chineke kwe.

4 Ma o dighi mfe ikpoghachi ndi dara ada ozo, bu ndi natarala ihe ahụ na mbu, ndi detukwara onyinye amara di iche iche nke si n'eluigwe bia ire, ndi ketakwara oke Mmuo Nso, 5 ndi detukwara idi mma nke okwu Chineke ahụ ire na ike nke uwa na-abia, 6 ma mesia dahie n'onwe ha, o bu ihe siri ike ikpoghachite ha ruo ncheghari. Ha na akpogidekwa Okpara Chineke n'obe ozo, na emenyekwa ya ihere n'ihu oha mmadu. 7 N'ihu na ala ahụ nke na-amị mmiri na-ezokwasị n'elu ya mgbe niile, na-amiputa

mkpuru bara uba nye ndi e ji maka ha kojo ya, na-enweta ngozi n'aka Chineke. ⁸ Ma o buru na o puo naani ogwu na ahija, o baghi uru obula. Kama, o ga-abu ihe a buru onu, nke ogwugwu ya ga-abu ikpo ya oku.

⁹ Ma o bu ezie na anyi na-ekwu otu a, ezi ndi enyi m, anyi nwere ntukwasi obi maka ihe di ezi mma banyere unu, bu ihe ndi ha na nzoputa so bia. ¹⁰ Chineke abughi onye na-ekpe ikpe n'ezighi ezi. O gaghị echefu oru niile unu ruru ya. O gaghị echefu ihunanya niile unu gosiri n'ihia ya site n'igara ndi nsọ ozi, dika unu na-aga n'ihu na-emekwa. ¹¹ Anyi chorọ ka onye obula n'ime unu nogidesie ike n'otu inu oku n'obi ahụ ruo ogwugwu ihe niile, ka unu nwee olileanya inwezu ihe niile unu na-atu anya ya mgbe oge ruru. ¹² Anyi achoghi ka unu buru ndi umengwu, kama ka unu buru ndi na-enomi ndu ahụ jiri okwukwe na ntachiobi nweta ihe ahụ e kwere na nkwa.

Chineke adighi agbanwe uche ya

¹³ Mgbe Chineke kwere Ebrahim nkwa, o ji onwe ya nuo iyi, n'ihia na o dighi onye ozọ di ukwuu karia ya, ¹⁴ na-asi, "N'ezie aga m agozi gi, nyekwa gi otutu umu umu."* ¹⁵ Ebrahim nwere ndidi, natakwa ihe e kwere ya na nkwa.

¹⁶ Umụ mmadu na-eji ndi ka ha ukwuu nuo iyi, iyi anuru n'uzo di otu a na-eme ka ihe e kwuru guzosie ike ma wezugakwa iru uka niile n'etiti mmadu. ¹⁷ Ya mere, mgbe Chineke chorọ igosi ndi ahụ ga-eketa nkwa ahụ, udidi izuzu

* **6:14** 6:14 Jen 22:17

ya, o jiri inu iyi mee ka o doo ha anya na izuzu ya adighi agbanwe agbanwe. ¹⁸ Ka o ga-abu site n'ihe abuo na-enweghi mgbanwe, nke na-agaghi ekwe omume izi Chineke dika onye ugha, anyi bu ndi gbara oso ndu ga-enweta agbamume siri ike iji jide olileanya e dobere anyi. ¹⁹ Anyi nwere olileanya a di ka arilika nke mkpuruobi nke guzosiri ike ma burukwa nke e chekwara. O na-abanye n'ime ime ebe nchujaja ahụ n'azu akwa mgbochi ²⁰ ebe Jisos onye buru anyi uzọ, abanyela n'ihhi anyi; o gholara anyi onyeisi nchujaja ruo mgbe ebighi ebi di ka usoro Melkizedek si di.

7

Melkizedek onye nchujaja

¹ Melkizedek a bu eze Salem, burukwa onye nchujaja Chineke Onye kachasi ihe niile elu. O zutere Ebrahim mgbe o si na mmeri o meriri otutu ndi eze ahụ na-aloghachi, goziekwa ya. ² Ebrahim nyekwara ya otu uzọ n'ime uzọ iri nke ihe niile. Ihe mbu aha ya putara bu, "eze ezi omume," ozokwa bu "eze nke Salem," nke putara, "eze udo." ³ O nweghi nna, o nwekwaghi nne, nke o na-enwe agburu. O nweghi mmalite nke ubochi a muru ya, maabu ogwugwu ndu, e mere ya di ka Okpara Chineke. O na-anogide buru onye nchujaja ruo mgbe ebighi ebi.

⁴ Leenu otu o siri buru onye di ukwuu, o buladi Ebrahim bu nna nna anyi nyere ya otu uzọ n'ime uzọ iri site n'ihe o kwatara n'agha!

⁵ Ma otu o di, iwu kwadoro ka umu Livayi bu

ndi ghorọ ndi nchujaja na-anakota otu ụzọ n'ime ụzọ iri site n'aka ndi ọzọ, ya bu, site n'aka ndi umunna ha ndi Izrel, n'agbanyeghi na umunna ha ndi ahụ bukwa umu umu Ebrahim. ⁶ Ma nwoke a bu onye na-esiteghi n'agburu naara otu ụzọ n'uzọ iri site n'aka Ebrahim ma goziekwa ya bu onye ahụ nke natara nkwa ahụ. ⁷ O nweghi irurita uka obula di ya, na onye di ukwu na-agozị onye di nta. ⁸ N'otu aka ahụ, ndi na-anata otu ụzọ n'uzọ iri bu mmadu na-anwu anwu, ma n'aka nke ọzọ, onye na-anata ya bu onye ahụ e kwuputara na o na-adi ndu. ⁹ Mmadu puru isi na Livayi onye natara otu ụzọ n'uzọ iri kwuru otu ụzọ n'uzọ iri nke ya site n'aka Ebrahim. ¹⁰ N'ihina mgbe Melkizedek zutere ya, o ka no n'afọ nna nna ya.

Jisọs di ka Melkizedek

¹¹ O buru na a puru ime ka mmadu zuo oke site n'onodu ndi nchujaja ndi Livayi, n'ihina o bu site n'iwu e nyere ndi mmadu ka e ji hiwee onodu ndi nchujaja. Olee uru o bara ka onye nchujaja ọzọ bia, di ka usoro Melkizedek si di, nabughi di ka usoro nke Erọn? ¹² Ebe a gbanwere onodu ndi nchujaja, n'otu aka ahụ, a ghaghi igbanwekwa iwu. ¹³ N'ihina onye ahụ e kwuru ihe ndi a banyere ya sitere n'agburu ọzọ, nke o dibeghi onye obula sitere na ya ruru oru di n'ebe ichu aja. ¹⁴ O bu ihe a mara nke oma na Onyenwe anyi si n'agburu Juda puta, Mosis n'onwe ya akpotughi agburu ahụ aha mgbe o na-ekwu banyere ndi nchujaja. ¹⁵ E meela ka a ghotu okwu anyi na-ekwu nke oma, mgbe onye

nchụaja ọzọ yiri Melkizedek putara. ¹⁶ Onye ghorọ onye nchụaja ma ọ bughị site n'usoro iwu nke omumụ ndị nchụaja, kama site n'ike dị na ndụ nke na-apughị ịla n'iyi. ¹⁷ N'ihị na-agbara akaebe banyere ya, sị,

“Gị onwe gị, bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi,

dị ka usoro Melkizedek si dị.”*

¹⁸ N'otu aka ahụ, e wezugala usoro iwu ochie ahụ n'ihị adighị ike ya na n'ihị abaghị uru ya ¹⁹ (n'ihị na iwu ahụ emeghị ka ihe ọbụla zuo oke), ma n'aka nke ọzọ, e webatala olileanya ka mma, bụ nke anyị na-esite na ya bjaruo Chineke nso.

²⁰ Ma e ji ịñụ iyi mee ka ọnọdụ onyeisi nchụaja a guzosie ike. O nweghị iyi a n'uru mgbe ndị ọzọ ghorọ ndị nchụaja. ²¹ Ma onye nke a ghorọ onye nchụaja site n'ịñụ iyi mgbe onye ahụ gwara ya, “Onyenwe anyị añụọla iyi,

ọ gaghị agbanwe obi ya,

‘I bụ onye nchụaja ruo mgbe ebighị ebi.’”†

²² N'ihị nke a, Jisọs aghọla onye na-akwagide ọgbụgba ndụ ka mma.

²³ Ihe ọzọ, ndị nchụaja nke ochie ahụ dị ọtụtụ n'ọnuogugụ n'ihị na ọnwụ gbochiri ha ịga n'ihu n'ọrụ ha. ²⁴ Ya mere, ebe ọ na-adị ndụ ruo mgbe ebighị ebi, ọ na-abukwa onyeisi nchụaja mgbe niile. ²⁵ Ya mere o nwere ike ịzọputa ruo mgbe niile ndị ahụ na-abiakwute Chineke site na ya, n'ihị na ọ na-adị ndụ ruo mgbe niile ịrịọ arịrịọ n'ihị ha.

* **7:17** 7:17 Abụ 110:4 † **7:21** 7:21 Abụ 110:4

²⁶ Ya mere, ọ dị mkpa na anyị ga-enwe onyeisi nchụaja dị otu a, bụ onye dị nsọ, na onye na-enweghị ntupọ, na onye dị ọcha, na onye e kewapụrụ site n'ebe ndị mmehie nọ, ma buliekwa ya elu karịa n'eluigwe. ²⁷ Ọ dighị ka ndịisi nchụaja ndị ọzọ, n'ihị na ọ dighị mkpa na ọ ga-achụ aja kwa ụbọchị, n'ihị mmehie nke aka ya, na n'ihị mmehie nke ndị ọzọ. Naanị otu aja nke dirị mgbe niile ka ọ churụ maka mmehie mgbe o weere onwe ya nye dị ka aja. ²⁸ N'ihị na iwu na-ahoputa dị ka ndịisi nchụaja ndị mmadụ na-adighị ike. Ma okwu nke inụ iyi ahụ, nke na-eso iwu n'azụ, hoputara Okpara, onye e mere ka o zuo oke ruo mgbe ebighị ebi.

8

Onyeisi nchụaja nke ogbugba ndụ ohurū

¹ Isi okwu dị n'ihe niile anyị na-ekwu bụ nke a, na anyị nwere onyeisi nchụaja dị otu a, bụ onye na-anọdụ ala n'aka nri nke ocheeze onye ahụ kachasi ihe niile elu n'eluigwe. ² Onye na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ, bụ ezi ụlọ ikwu ahụ Onyenwe anyị ji aka ya wuo, ọ bughị mmadụ wuru ya.

³ A hoputara onyeisi nchụaja ọbụla ka ọ na-achụ aja na-enyekwa onyinye. N'ihị nke a, o kwesikwara ka ọ nwee ihe ọ ga-eji na-achụ aja.

⁴ A sịkwari na ọ nọ n'ụwa, o garaghị a bụ onye nchụaja n'ihị na e nwere ndị nchụaja na-achụ aja dị ka usoro iwu si dị. ⁵ Ha na-eje ozi n'ebe nsọ ahụ nke bụ oyiyi na onyinyo banyere ihe nke dị n'eluigwe. Ọ bụ nke a mere e ji dọọ Mosis aka na ntị mgbe ọ na-akwado iwu ụlọ ikwu ahụ, "Lezie

anya hụ na i mere ihe niile n'usoro di ka e si gosiri gi n'elu ugwu."* 6 Ma otu o di, o natara oru ije ozi kariji nke ha, di ka onye ogbugbo nke ogbugba ndu di elu karija nke ochie, ebe ogbugba ndu nke ohuru a o mere ka o diri n'etiti ya na mmadu dabeere na nkwa di mma karija.

7 O buru na ogbugba ndu ochie ahụ zuruoke, o garaghi aba uru ka achowa ogbugba ndu ozo.

8 Ma Chineke choputara ezughi oke ha mgbe o siri,

"Lee, oge na-abia, ka Onyenwe anyi kwuputara,
mgbe m ga-eme ka ogbugba ndu ohuru
diri n'etiti mu na ulo Izrel,
nakwa ulo Juda.

9 O bughi udi ogbugba ndu
mu na nna nna ha gbara,
mgbe m jidere ha n'aka

site n'ala Ijipt duputa ha,
n'ihia na ha anogideghi buru ndi kwesiri
ntukwasia obi idebe ogbugba ndu m.
N'ihia ya, echepuru ihu m n'ebe ha no,
ka Onyenwe anyi kwuputara.

10 Ma nke a bu ogbugba ndu m ga-eme ka o diri
n'etiti mu onwe m na ulo Izrel,
mgbe oge ndi ahụ gasiri, otu a ka Onyenwe
anyi kwubiri.

Aga m etinye iwu m n'ime uche ha,
dekwasi ya n'obi ha.

Aga m abụ Chineke ha,
ha onwe ha ga-abukwa ndi m.

11 O dighi onye obula n'etiti ha ga-akuziri onye
agbataobi ya ihe,

* 8:5 8:5 Opu 25:40

maobu otu onye asi ibe ya, 'Mara Onyenwe anyi,'
 n'ih na ha niile ga-ama onye m bu,
 site n'onye dikarisiri nta ruo n'onye
 dikarisiri ukwu.

¹² N'ih na aga m agbaghara ajo omume ha,
 agaghi m echetakwa mmehie ha niile ozo."†

¹³ Mgbe o kwuru okwu banyere ogbugba ndu
 ohuru, o putara na nke ochie ahụ aburu la ihe
 gabigara agabiga. Ihe di ochie nke gabigara ga-
 emesia ghara idikwa.

9

Ebe ofufe nke uwa na nke eluigwe

¹ Ogbugba ndu nke mbu nwere usoro ofufe
 na ebe nsọ nke uwa nke a e jiri aka wuo. ² E
 guzobere ulo ikwu. N'onuulo nke mbu n'ulo
 ikwu ahụ, e nwere ihe idoba iheoku, na tebul,
 na achicha e doro nsọ. Aha onuulo nke mbu a
 bu Ebe Nso. ³ N'azu akwa mgbochi nke abuo
 ka e nwere onuulo a na-akpo Ebe Kachasi Nso,
⁴ nke nwere ebe ichu aja mgbaisoma* e ji olaedo
 wuo, na igbe ogbugba ndu ahụ nke e jiri olaedo
 machie ahụ ya niile. Ihe di n'ime ite ahụ bu
 manà na mkpanaka Eron nke ahụ puputara
 ahija, ya na mbadamba nkume e dekwasiri iwu
 ogbugba ndu. ⁵ Ihe di n'elu igbe a bu cherubim
 nke ebube ya, na-ekpuchite oche amara ahụ.
 Ma anyi enweghi ike ikowacha ihe niile ndi a
 n'ozuzu oke ugbu a.

† **8:12** 8:12 Jer 31:31-34
 na-akpo insensi

* **9:4** 9:4 Maobu, ihe ndi bekee

⁶ Mgbe e doro ihe niile ndi a n'usoro, onye nchujaja na-abata mgbe obula n'ime onuulo nke mbu nke ulo ikwu a. N'ebe a ka o na-aru oru o ketara iru. ⁷ Ma o bu naani onyeisi nchujaja na-abanye n'ime onuulo nsu nke abuo, naani otu ugboro n'afu. O na-ejikwa obara na-aba n'ebe ahụ, iji chuo aja maka onwe ya na n'ihhi mmehie ndi mmadu mere na-amaghi ama. ⁸ Site na nke a, Mmuo Nso na-egosi na uzo e si abanye n'Ebe Kachasi Nso ahụ bu ihe na a ka aputabeghi ihe, ebe o bu na ulo ikwu nke mbu ahụ ka na-eguzo. ⁹ Nke a bu ihe ilu banyere oge ugbu a. Site na nhazi nke a, onyinye na aja niile a na-achụ enweghi ike ime ka akonuche onye na-eefe ofufe zuo oke. ¹⁰ Kama ha bu naani usoro iwu metutara ihe oriri na ihe onunu na udi baptizim di iche iche nke anu ahụ, bu nke e nyere ka a na-eme ya ruo mgbe a ga-edozighari ihe niile.

Obara nke Kraist

¹¹ Mgbe Kraist biara di ka onyeisi nchujaja nke ezi ihe ahụ di ugbu a, site n'ulo ikwu di ukwuu zuruoke nke a na-ejighi aka mee, nke na-esoghi n'ihe e kere eke, ¹² o jighi obara umu ewu na nke umu ehi banye n'ebe ahụ, kama o ji obara nke ya onwe ya banye n'Ebe ahụ Kachasi Nso naani otu mgbe, jiri ya wetara anyi niile mgbaputa ebighi ebi. ¹³ Ma o buru na obara ewu na nke oke ehi di iche iche, ya na ntụ nwa agboghohi ehi, nke e fekwasiri ndi ruru aru, puru ido ha nsu, meekwa ka ha di ocha n'elu ahụ. ¹⁴ Obara Kraist onye sitere na Mmuo di ebighi ebi were onwe ya

chọrọ Chineke aja n'enweghi ntupọ obula, o gae si ańaa ghara isachapu omume ruru unyi nke akonuche anyi, ka anyi nwee ike ife Chineke di ndu.

¹⁵ N'ih i nke a, o bu onye ogbugbo nke ogbugba ndu ohuru, ka ndi a kporo site na ya nata ihe nketa ebighi ebi ahụ bu nke e kwere ha na nkwa. A puru ime nke a n'ih i o nwuola onwu gbaputa umu mmadu site n'ikpe omuma nke mmehie ha mere n'okpuru ogbugba ndu nke mbu ahụ.

¹⁶ O buru na mmadu ekee ekpe mgbe o no ndu, a na-ebu uzọ achoputa ma onye kere ekpe ahụ o nwuola. ¹⁷ Ekpe na-amalite idi ire mgbe onye kere ekpe ahụ nwuru, n'ih i na ihe mmadu kere n'ekpe anaghi adi ire mgbe onye kere ya ka di ndu. ¹⁸ O bu nke a mere o buladi ogbugba ndu ochie ahụ jiri buru ihe na-adighi ire ruokwa mgbe obara batara na ya. ¹⁹ Mgbe Mosis kwuputachara ndi mmadu iwu ahụ, o weere obara umu ehi na ewu, ya na mmiri, ogbo uhie na hisop fesaa n'akwukwo iwu ahụ nakwa n'elu mmadu niile. ²⁰ Na-ekwu, "Nke a bu obara ogbugba ndu ahụ nke Chineke nyere unu iwu."† ²¹ N'otu aka ahụ, o fesakwara obara ahụ n'elu ulo ikwu na n'elu ihe niile di n'ulo ikwu, bu ihe niile e ji efe ofufe. ²² N'ikwu eziokwu, dika iwu si di, o dighi ihe obula nke a na-adighi eji obara edo ocha. O buru na a wusighi obara, mgbaghara mmehie adighi.

Aja Kraist churu na-ewepu mmehie

† 9:20 9:20 Opu 24:8

²³ O kwesiri ka e si otu a mee ka ihe ndi a yiri ihe ndi di n'eluigwe di ocha, ma ihe ndi di n'eluigwe n'onwe ha kwesiri ka e nye ha aja di mma karja. ²⁴ N'ih i na o bughi n'ebe nsọ nke mmadu jiri aka wuo, nke yiri nke di n'eluigwe, ka Kraist banyere, kama o banyere n'ime eluigwe n'onwe ya, bu ebe o na-anochite anya anyi ugbu a n'ihu Chineke. ²⁵ O banyeghi na ya ka o were onwe ya chuo aja otutu ugboro, di ka onyeisi nchujaja na-eji obara na-abughi nke ya na-abanye n'Ebe ahụ Kachasi Nso kwa afo. ²⁶ O buru na o si otu a diri, o gaara abu onye na-ahu ahuhu mgbe kemgbe e kere uwa. Ma, di ka o si di, o biara naani otu ugboro n'ogwugwu oge ndi a, iwezuga mmehie site n'iji onwe ya chuo aja. ²⁷ Di ka o bu ihe a kwadooro mmadu obula inwu naani otu ugboro, ma e mesia ikpe esochie, ²⁸ otu a ka e si chuo Kraist di ka aja naani otu ugboro iwepu mmehie otutu mmadu. O ga-abighachi nke ugboro abuo, ma o bughi n'ih i ibu mmehie, kama o bu n'ih i iweta nzoputa nye ndi ahụ niile na-eche obibia ya.

10

Kraist churu aja naani otu ugboro

¹ Iwu ahụ bu naani onyinyo na-egosi ihe oma gaje ibia. N'ih i ya, o zughi oke n'onwe ya isite n'aja ndi ahụ a na-achụ mgbe mgbe kwa afo, mee ka ndi ahụ na-abiaru nso ife ofufe zuo oke. ² Ma o bughi otu a, o bu na a gabeghi akwusi ichu aja ndi a? O buru na a sachapula njo ndi na-eefe ofufe na mbu, akonuche ha agaghikwa ama ha

ikpe mmehie ha. ³ Ma nke bu eziokwu bu na ihe aja ndi a na-eme bu ichetara ha mmehie ha kwa afọ niile. ⁴ N'ih i na o bu ihe na-apugh i me eme na obara oke ehi na nke umu ewu di iche iche ga-asachapu mmehie.

⁵ Ya mere mgbe Kraist biara n'owa, o siri, "Aja na onyinye abughi ihe i choro kama i kwadoro ahụ nye m.

⁶ Aja nsure oku na aja a churu maka mmehie, ha abughi ihe di ezi mma nye gi.

⁷ Mgbe ahụ ka m siri, 'Lee, abiala m Chineke m, ime ihe i na-achọ.

Nke a bukwa ihe e dere banyere m n'ime akwukwo mpiakota.' '*"

⁸ O kwuru na mbu, "Aja di iche iche, na onyinye, na aja nsure oku na aja mmehie adighi ato gi uto, ha adighikwa amasi gi" (a churu aja ndi a dika iwu si di). ⁹ O kwukwara ozo, "Lee abiala m ime uche gi." O kagburu aja nke mbu ahụ ma were aja nke abuo dochie n'onodu ya. ¹⁰ Site n'ime uche Chineke, e mere ka anyi di nsọ site n'aja Jisọs Kraist ji onwe ya chuo naani otu ugboro.

Aja Kraist churu zubigara oke

¹¹ Onye nchujaja obula na-eguzo kwa ubochi na-eefe ofufe, na-achukwa otu aja ahụ ugboro ugboro, bu aja nke na-enweghi ike isachapu mmehie. ¹² Ma mgbe Kraist chuchara naani otu aja ahụ, otu ugboro n'ih i mmehie niile, o noduru ala n'aka nri Chineke. ¹³ Ebe ahụ ka o no ugbo a na-eche ka ndi iro ya niile buru ihe mgbakwasị

* **10:7** 10:7 Abụ 40:6-8

ụkwụ ya. ¹⁴ N’ihi na o sitela n’otu aja mee ka ndị ahụ a na-eme ka ha dirị nsọ zuo oke mgbe niile.

¹⁵ Mmụọ nsọ na-agbakwara anyị ama banyere ihe ndị a mgbe o buru ụzọ kwuo:

¹⁶ “Nke a bụ ọgbụgba ndụ ahụ mụ na ha ga-agba mgbe oge ndị ahụ gasiri, ka Onyenwe anyị kwuru.

Aga m etinye iwu m n’obi ha.

Aga m edekwasikwa ha n’uche ha.”†

¹⁷ O kwukwara si,

“Agaghị m echetakwa mmehie ha na mmebi iwu ha niile ọzọ.”‡

¹⁸ Ya mere, ebe ọ bụ na a gbagharala mmehie ndị a, ọ dịkwaghị mkpa ichụ ajọ ọzọ maka mgbaghara mmehie.

Okpukpọ oku banyere inwe mkpebi

¹⁹ N’ihi nke a, ụmụnna m, ebe anyị nwere nkwuwa okwu ibanye n’Ebe Kachasi Nsọ site n’ọbara Jisọs, ²⁰ bụ ụzọ ọhụrụ nke o meghere nye anyị, nke dị ọhụrụ ma dịkwa ndụ site n’akwa mgbochi ahụ nke bụ ahụ ya, ²¹ ebe anyị nwekwara onye nchụaja dị ukwuu, nke na-elekọta ụlọ Chineke, ²² ka anyị bjaruo nso site n’obi dị ọcha, na ntụkwasi obi zuru ezuru nke okwukwe, ka anyị buru ndị a sachara obi ha site n’akonuche ruru aru, ka anyị burukwa ndị e ji mmiri dị ezigbo ọcha sachaa ahụ anyị. ²³ Ya mere, ka anyị jidesie nkwuputa nke olileanya anyị ike, n’ihi na onye ahụ kwere nkwa kwesiri ntụkwasi obi. ²⁴ Ka anyị tugharia uche otu anyị ga-esi kpalie ibe anyị n’ihunanya na ezi ọrụ.

† **10:16** 10:16 Jer 31:33 ‡ **10:17** 10:17 Jer 31:34

²⁵ Ka anyị gharakwa ichefu nzuko anyị dị ka ụfọdụ na-eme, kama ka anyị na-agbarịta onwe anyị ume, karịsịa, ugbu a ụbọchị ahụ na-abịa nso.

Ido aka na ntị banyere mmehie

²⁶ O buru na anyị akpachapụ anya na-anogide na mmehie mgbe anyị matachara eziokwu ahụ, o nwekwaghị aja ozo foduru a ga-achụ banyere mmehie niile. ²⁷ Kama naanị ikpe dị oke egwu, nke ga-adị ka oku na-ere ike ike, nke ga-erechapụ ndị niile bụ ndị iro. ²⁸ Onye obula dara iwu Mosis, na-anwu na-enweghị ebere, site n'akaebe mmadu abuo maobu ato gbara megide ya. ²⁹ O buru na o di otu a, olee udi ahuhu unu chere na a ga-enye onye leliri Okpara Chineke, gini ka a ga-eme onye meruru obara nke ogbugba ndu nke e ji doo ya nso, na onye kpasuru mmuo nke amara ahụ iwe? ³⁰ N'ihia na anyị maa onye ahụ kwurunụ, "Ibo obo diri m, aga m akwughachi," § ozokwa, "Onyenwe anyị ga-ekpe ndi ya ikpe."* ³¹ O bu ihe di oke egwu idaba n'aka Chineke di ndu.

³² Ma chetakwanu ubochi mbu ndi ahu, mgbe unu natachara ihè, unu nogidesikwara ike n'agbanyeghi oke ahuhu niile unu tara. ³³ Mgbe ufodu, a kpariri unu n'ihu oha, unu natakwarara mkpagbu. N'oge ozo, unu soro ndi e si otu a mesoo mmeso. ³⁴ Unu were obi ebere soro ndi no n'ulo mkporo taa ahuhu, unu jikwa onu nabata ya mgbe a nakorochara unu ihe niile unu nwere,

§ **10:30** 10:30 Dit 32:35 * **10:30** 10:30 Dit 32:36; Abụ 135:14

n'ihì na unu onwe unu matara na unu nwere ihe ka mma, nke na-anogide. ³⁵ Ya mere, unu ahapukwala ntukwasì obi unu ahụ, n'ihì na ọ na-eweta ugwo ọrụ dī ukwuu.

³⁶ N'ihì ya, unu kwesiri inwe ndidi ka ọ ga-abụ na mgbe unu mere uche Chineke unu ga-anata ihe e kwere na nkwa. ³⁷ N'ihì, “Na oge na-adighi anya, onye ahụ nke na-abia ga-abia ọ gaghì anokwa ọdụ.”

³⁸ Ma, “Onye ezi omume nkem ga-esite n'okwukwe dī ndụ.

Mkpuruobi m agaghì e nwee mmasi n'ime onye obula na-alaghachi azụ.”†

³⁹ Ma anyi abughì ndi na-alaghachi azu si otu a laa n'iyi. Kama anyi dinyere ndi nwere okwukwe, burukwa ndi a zoputara.

11

Okwukwe

¹ Ugbu a, okwukwe bu inwe obi ike banyere ihe ndi a na-ele anya ha na inwe owuweanya banyere ihe a na-ahubeghi anya. ² N'ihì na ọ bu site n'okwukwe ka e ji gbaara ndi ochie ama.

³ Ọ bu site n'okwukwe ka anyi ji ghotà na e mere uwa na ihe niile anyi na-ahụ anya site n'okwu Chineke. N'ihì nke a, ihe anyi na-ahụ anya ugbu a bu ihe e mere site n'ihe anyi na-adighi ahụ anya.

Ebel

† **10:38** 10:38 Hab 2:3,4

⁴ Ebel sitere n'okwukwe chụọ aja di mma nye Chineke karija aja nke Ken churū; nke e si na ya gūnye ya n'onye ezi omume. Chineke kwuru okwu banyere onyinye ya. Ma ugbu a, ọ bụ ezie na ọ nwūlari ma ọ ka na-ekwu okwu site n'okwukwe.

⁵ E sitere n'okwukwe kupu Enok nke putara na ọ nwūghị anwū, a hūkwaghị ya ọzọ n'ihī na Chineke akporọla ya.* Ma tupu e kuru ya, e mere ka anyi mara na ọ mere ihe masiri Chineke. ⁶ Ọ bụ ihe siri ike mmadu ime ihe ga-atọ ya uto ma ọ buru na onye ahụ enweghi okwukwe. N'ihī na onye na-abiakwute Chineke nso aghaghị ikwe na ọ di. Na ọ bukwa onye na-akwughachi onye obula na-achosi ya ike ugwo.

Noa

⁷ Site n'okwukwe, Noa, onye nke a dorọ aka na nti gbasara ihe ndi a na-ahubeghi anya, gere nti ma ruo ugbo mmiri maka nzoputa nke ezinaulo ya. Site na nke a, ọ mara uwa ikpe, ma buru onye nketa nke ezi omume sitere n'okwukwe.

Ebrahim na Sera

⁸ Site n'okwukwe, Ebrahim rubere isi mgbe a kporo ya ka ọ hapu, gaa n'ala ahụ nke ọ ga-enweta dika ihe nketa. Ọ gawara n'amaghi ebe ọ na-aga. ⁹ Okwukwe ka o jiri biri dika obia n'ala ahụ e kwere ya na nkwa, na-ebi n'ulo ikwu, ya na Aizik na Jekob, bu ndi e kwere ya na ha otu nkwa ahụ. ¹⁰ N'ihī na ọ na-ele anya ala ahụ nke nwere ntala, nke onye turu atumatu ya ma wuokwa ya bu Chineke. ¹¹ Site n'okwukwe ọ natara ike

* 11:5 11:5 Jen 5:24

omumu. O bu ezie na o gafeela oge imuta nwa, o buladi Sera n'onwe ya bu nwanji aga, n'ihina o guru onye ahụ kwere ya nkwa di ka onye kwesiri ntukwasị obi. ¹² Ya mere site n'otu onye a, onye a guru di ka onye nwuru anwu ka e si nweta umu ndi onuogugu ha di ka kpakpando di na mbara eluigwe, di ka aja di n'akuku osimiri.

¹³ Ndi a niile nwere okwukwe nwuru nanataghi nkwa ahụ, ma site n'ebe di anya ha huru ma nabatakwa nkwa ndi a. Ha kwuputakwara na ha bu ndi obia na ndi mba ozọ n'ụwa. ¹⁴ Ndi na-ekwu otu a na-eziputa na ha na-ele anya obodo nke aka ha. ¹⁵ O buru na ha na-eche echiche banyere obodo nke ha hapuru, ha gaara enwe ohere ilaghachi azu. ¹⁶ Ma otu o di, ha na-elesi anya ike maka obodo ahụ ka mma, bu nke di n'eluigwe. Ya mere, o dighi eme Chineke ihere ka a kpọ ya Chineke ha, n'ihina o dozielara ha ebe obibi.

¹⁷ Site n'okwukwe Ebrahim ji Aizik chuo aja mgbe a nwalere ya. Onye ahụ natara ihe ndi ahụ e kwere nkwa, di njikere iji otu nwa ahụ o nwere chuo aja, ¹⁸ o bu ezie na Chineke kwuru maka ya, "O bu site n'Aizik ka a ga-akpo mkpuru gi aha."† ¹⁹ Ebrahim chere na Chineke puru ime ka onye nwuru anwu site n'onwu bilie, dika ihe ima atụ otu ahụ ka o mekwara, n'ihina o nataghachikwara ya.

²⁰ O bu okwukwe ka Aizik jiri nye Jekob na Iso ngozi banyere ihe di n'ihu.

Jekob na Josef

† **11:18** 11:18 Jen 21:12

²¹ O bu okwukwe ka Jekob ji gozie umu Josef n'otu n'otu tupu o nwuo. O kporo isiala dika o dabere n'elu mkpanaka ya.

²² N'ogwugwu ndu ya, Josef sitere n'okwukwe kwuo banyere opupu umu Izrel ma nyekwa ntuziaka banyere olili okpukpu ya.

Mosis

²³ Okwukwe ka nne na nna Mosis ji zobe ya onwa ato mgbe a muru ya, n'ihia na ha huru na o bu nwa mara mma. Ha atukwaghi egwu iwu eze ala Ijipt bu Fero nyere.

²⁴ Site n'okwukwe, Mosis e kweghi aza nwa ada Fero mgbe o tolitere. ²⁵ O horo isoro umu Chineke keta oke na mmegbu ha karja inwe anuri nke mmehie. ²⁶ O kpebiri na o bu ihe karichara mma ihu ahuhu n'ihia Kraist, kama inweju aku niile nke Ijipt afo. N'ihia na o nwere olileanya maka ugwo oru di n'ihu. ²⁷ Okwukwe ka o ji hapu Ijipt. O tughia egwu iwe eze, ma o tachiri obi ya dika o huru onye ahia a napughia ihu anya. ²⁸ O sitekwara n'okwukwe debe Mmemme Ngabiga. O fesara obara ka onye mbibi nke umu nwoke mbu, hapu imetu umu nwoke mbu ndi Izrel aka.

²⁹ Ha gafere Osimiri Uhie site n'okwukwe di ka a ga-asia na o bu ala efu. Ma mgbe ndi Ijipt nwara ime nke a, mmiri lomiri ha niile.

Rehab

³⁰ Mgbidi Jeriko dara mgbe ha jiri okwukwe gaa ya gburugburu ubochia asaa.

³¹ Site n'okwukwe, Rehab nwanyi akwuna esoghi ndi nupu isi laa n'iyi n'ih na o nabatara ndi biara inyochaputa obodo ahụ n'udo.

Otutu ndi okwukwe ozo

³² Olee ihe ozo m ga-ekwu? Oge ga-agwunahu m ikwu gbasara Gidion, na Barak, na Samsin, na Jefta, na Devid, na Samuel na ndi amuma, ³³ ndi sitere n'okwukwe merie otutu alaeze, kpeekwa ikpe nkwumoto, natakwa nkwa e kwere, ndi mechiri onu odum. ³⁴ Ha menyuru oku di egwu, gbanari mma agha, nweta ike site n'adighi ike. Ha ghokwara ndi di ike n'agha, chulaa usuu ndi agha ndi mba ozo. ³⁵ Umụ nwanyi natara ndi ha nwuru anwu, site na mbilite n'onwu. Ndi ozo naara ntaramahuhu, ha juru inata mgbaputa ka ha nwee ike nata mbilite n'onwu ka mma. ³⁶ E ji ufodu mere ihe ochi, tiekwa ha ihe otiti, o buladi ike ha agbu na itu ha mkporo. ³⁷ A turu ufodu nkume, kwobie ufodu abuo. E ji mma agha gbuo ufodu. Ufodu yi akpukpo ewu na akpukpo aturu jeghari. Ufodu bukwa ndi dara ukpa. A kpagburu ufodu, ma mejookwa ndi ozo. ³⁸ Ha waghari n'ozara na n'ugwu, n'ogba nkume na n'onu ala. N'anya uwa, a guru ha n'ihe efu.

³⁹ A gbaara ezigbo ama n'isi ndi a niile n'ih okwukwe ha, ma ha anataghi ihe ahụ e kwere ha na nkwa. ⁴⁰ Otu o di, Chineke akwadoberela anyi ihe kaara anyi mma, ka a ghara ime ka ha zuo oke ma e wepu anyi.

12

Kraist bu ihe nlere anya nye anyi

¹ Ya mere, anyị nwere oke igwe ndị ama dị otu a gbara anyị gburugburu, n'ihị nke a, ka anyị wepụ ihe ọbụla nke na-adoghachi anyị azụ dika ibu arọ, ya na mmehie niile nọdebere anyị nsọ karịa. Ka anyị werekwa ntachiobi gbaa ọsọ nke chere anyị n'ihu. ² Ka anyị na-elegide Jisọs anya, onye mbụ na onye na-eme ka okwukwe anyị zuo oke, onye jiri n'ihị ọhụ e debere n'ihu ya, die ahụhụ na ihe ihere nke obe, ọ nọdụ n'aka nri nke ocheeze Chineke. ³ Tuleenụ n'obi unu gbasara onye ahụ tachiri obi na nkwugide sitere n'aka ndị mmehie, ka ike ghara igwụ unu maọbụ obi unu adaa mba.

Ụzọ Chineke si azụ ụmụ ya

⁴ N'ime ọgụ nke unu na-aluso mmehie, unu eguzogideghị ruo n'ọnọdụ nke iwufu ọbara unu.

⁵ Unu echefuola okwu nkasiobi ahụ, nke e jiri gbaa unu ume dika ụmụ,

“Nwa m ewela ịdọ aka na ntị nke Onyenwe anyị dika ihe dị mfe, mgbe ọ na-ata gị ahụhụ maọbụ daa mba mgbe ọ na-abara gị mba.

⁶ N'ihị na onye Onyenwe anyị hụrụ n'anya ka ọ na-abara mba.

Ọ bụkwa onye ọ nabatara dị ka nwa ya, ka ọ na-apịa ụtari.”*

⁷ Tachie obi, mụta ihe site n'ahụhụ. N'ihị na Chineke na-emeso unu mmeso dị ka nna ọbụla hụrụ ụmụ ya n'anya si emeso ha mmeso. Nwata ọbụla adighi nke nna ya na-adighi abara mba.

⁸ Ya mere ọ bụrụ na a dighi abara unu mba dika esi bara ndị ọzọ, unu abughị ụmụ kama unu bụ

* 12:6 12:6 Ilu 3:11,12

ndi amutara n'ikwa iko. ⁹ Dika ima atụ, ndi bu nna anyi site n'anụ ahụ na-apia anyi utari mgbe oḅula anyi nupuru isi. Ma nke a adighi egbochi anyi isopuru ha. O kwesikwaghi ka anyi rubere Nna nke mmuo isi karia ma dikwa ndu? Anyi mee nke a, anyi ga-adi ndu. ¹⁰ Ha na-azu anyi nwa oge nta di ka ha si tuputa n'uche ha. Ma o na-azu anyi n'ih i odimma anyi. O na-achọ ka anyi keta oke n'idi nsọ ya. ¹¹ Mgbe oḅula a na-ezi anyi ihe site n'inye anyi ahuhu, o na-aburu anyi ihe mwute n'oge ahụ, o bughikwa ihe onu. Ma e mesia, o na-eweta udo na ndu ezi omume nye ndu ahụ azuru n'ime ya.

¹² Ya mere, setipu aka gi ahụ ike gwuru. Guzosie ike n'ukwu gi ahụ na-ama jijiji. ¹³ Debenụ ukwu unu n'uzo ziri ezi,† ka ukwu na-adighi ike ghara ida ngwuro, kama ka o nwe ogwugwo.

Ndumodu na ido aka na nti

¹⁴ Gbalisie ike mee ka gi na mmadu niile biri n'udo ya na ndu di nsọ, e wepu ya, o nweghi onye puru ihu Onyenwe anyi. ¹⁵ Hukwanu na o nweghi onye ga-ahapu inweta amara Chineke, na o nkwaghi onye ga-epuputa dika mgborogwu ilu weta nsogbu a ga-esi n'ime ya meruo otutu mmadu. ¹⁶ Hunu na o nweghi onye na-ebi ndu ruru unyi maobu onye nke na-enweghi nsopuru dika Iso, onye nke rere onodu omumu ya n'ih i otu efere nri. ¹⁷ Dika unu maara, o mechara choo ka o keta ngozi ahụ, ma a juru ya n'ih i na o nweghi ohere ncheghari. O bu ezie na o jiri anya mmiri chosie ya ike.

† **12:13** 12:13 Ilu 4:26

Ugwu nke Ujọ na Ugwu nke Onu

¹⁸ Unu abiarughị n'ugwu nke a puru imetu aka, nke na-ere oku, na ochichiri na itiri na oke ifufe, ¹⁹ na uda opi ike, maobu olu na-ekwu okwu, nke ndi nuru ya rioro ka o kwusi igwa ha. ²⁰ N'ihia na ha enweghi ike inagide ihe e nyere n'iwu, "A sikwari na anumanu obula emetu ugwu ahụ ahụ, a ga-eji nkume tugbuo ya."‡ ²¹ N'ezie, ihe ahụ anya huru di oke egwu na Mosis siri, "Ana m ama jijiji n'ihia ujo."§

²² Ma unu abiaruola n'ugwu Zayon, bu obodo Chineke di ndu, Jerusalem nke eluigwe ahụ. Unu abiakwutela puku kwuru puku ndi mmuo ozi a na-apughị iguta onu zokoro n'onu. ²³ Unu abiala n'ulo nzuko nke onye ahụ ebu uzọ muputa bu ndi e dere aha ha n'eluigwe. Unu abiakwutela Chineke, onye ga-ekpe mmadu niile ikpe, unu abiakwutela mmuo ndi ezi omume e mere ka ha buru ndi zuruoke. ²⁴ Unu abiakwutela Jisos onye ogbugbo nke ogbugba ndu ohuru, biakwutekwa obara e fesara nke na-ekwu okwu di mma karia nke obara Ebel kwuru.

²⁵ Gbalisienu ike ihu na unu ajughị onye ahụ na-ekwu okwu. N'ihia na o buru na ha agbanarighi ya, bu onye ahụ doro ha aka na nti n'elu uwa, anyi agaghị agbanari onye ahụ si n'eluigwe na-adọ anyi aka na nti. ²⁶ N'oge ahụ, olu ya mere ka uwa ma jijiji, ma ugbu a, o kwela nkwa, si, "Otu mgbe ozọ foduru, o bughị naani uwa ka m ga-eme ka o maa jijiji kama aga m emekwa ka eluigwe maa jijiji."* ²⁷ Okwu a bu,

‡ **12:20** 12:20 Qpu 19:12,13 § **12:21** 12:21 Dit 9:19 * **12:26** 12:26 Heg 2:6

“Otu mgbe ọzọ fọdurụ,” na-egosi mwepu nke ihe na-ama jijiji dika ihe e kere eke, iji hu na nke na-anaghi ama jijiji ga-adi.

²⁸ Ya mere, ebe anyi na-anata alaeze nke na-apughị igbanwe, ka anyi jiri obi ekele, egwu na nsopuru fee Chineke ofufe n’uzo o ga-anabata.

²⁹ N’ihi na Chineke anyi bu oku na-erepia erepia.†

13

Ihe ga-atọ Chineke uto

¹ Ka ihunanya unu nwere n’etiti unu nadigide. ² Unu echefula inabata ndi obia, n’ihi na ufodu ndi mere nke a lekotara ndi mmuo ozi ma ha amataghi. ³ Chetanu ndi no n’ulo mkporo di ka a ga-asị na unu so ha nodu n’ulo mkporo. Chetakwanu ndi a na-ata ahuhu, dika a ga-asị na unu onwe unu so ha na-ahu ahuhu n’ahu unu.

⁴ Ka olulu di na nwunye buru ihe onye obula na-akwanyere ugwu, ka ihe ndina unu burukwa nke a na-emerughi emeru. N’ihi na Chineke ga-ekpe ndi na-akwa iko na ndi uru ikpe. ⁵ Debenu ndu unu puo n’ihunanya nke ego, ka afo ju unu n’ihe unu nwere, n’ihi na o kwuola, “Agaghi m ahapu gi.

O nwekwaghi mgbe m ga-eji gbakuta gi azu.”*

⁶ Ya mere anyi puru iji obi ike na-atughi egwu kwuo,

“Onyenwe anyi bu onye na-enyere m aka. Agaghi m atu egwu.

† 12:29 12:29 Dit 4:24 * 13:5 13:5 Dit 31:6

Gini ka mmadu puru ime m?"†

⁷ Chetanu ndiisi unu, ndi gwara unu okwu Chineke. Tuleenu otu ndu siri di, na-enomikwanu okwukwe ha. ⁸ Otu Jisos Kraist di unyaahu, ka o di taa, otu a ka o ga-adigidekwa ruo mgbe ebighi ebi.

⁹ Unu ekwela ka e jiri ozizi ohuru nke dikwa iche duhie unu. N'ih na o bu ihe di mma ka e were amara mee ka obi sie ike, o bughu site n'idebe iwu banyere nri nke na-enweghi uru o bara ndi na-edebe ya. ¹⁰ Anyi nwere ebe ichu aja, ebe ndi niile na-eje ozi ha n'ulo ikwu a enweghi ike iri aja a churu n'elu ya.

¹¹ Onyeisi nchaja na-ewebata obara umu anu ndi ahu n'Ebe Kachasi Nso dika aja maka mmehie, ma a na-erepia anu ahu ha oku na mpuga ulo ikwu. ¹² N'otu aka ahu, Jisos n'onwe ya tara ahuhu na mpuga onu uzọ ama obodo ka o jiri obara ya mee ka ndi nke ya di nsọ. ¹³ Ya mere, ka anyi gakwuru ya n'azu ulo ikwu soro ya die mkpari o diri. ¹⁴ N'ih na uwa abughu ulo anyi, ma anyi na-ele anya obodo nke gaje ibia.

¹⁵ Site na ya, ka anyi na-achuru Chineke aja otuto mgbe niile, nke bu mkpuru ebugbere onu nke na-ekwuputa aha ya. ¹⁶ Unu echefula ime ihe oma, meekwanu ka ndi ozọ soro unu kekoo ihe unu nwere. Nke a bu udi aja na-atọ Chineke uto.

¹⁷ Ka unu na-ekwenyere ndi ndu unu, dokwaanu onwe unu n'okpuru ha. N'ih na oru ha bu ihu maka mkpuruobi unu dika ndi ga-aza aziza. Meenu nke a ka ha were onu na-eje ozi

† 13:6 13:6 Abu 118:6,7

ha, ma ọ bughị site n'obi mwute n'ihhi na nke a agaghị abara unu uru.

¹⁸ Na-ekperenu anyị ekpere, n'ihhi na o doro anyị anya na anyị nwere akonuche di ọcha na-achokwa ibi ndu nwere ugwu n'uzo niile. ¹⁹ Ana m arioso unu ya ike, ka unu mee nke a, ka m nwee ike iloghachikwute unu osiso.

Ekele na ekpere ikpeazu

²⁰ Ugbu a ka Chineke nke udo, onye ahụ sitere n'obara ogbugba ndu ebighi ebi ahụ kpoghachite Onyenwe anyị Jisos, Onye ozuzu aturu ukwu ahụ, site n'onwu, ²¹ mee ka unu zuo oke n'ezi ihe oma niile obula, nke ga-enyere unu aka ime ihe o na-achọ. Ka o rupa n'etiti anyị ihe ndi ahụ niile na-atọ ya uto site na Jisos Kraist, onye otuto niile diri ruo mgbe niile ebighi ebi. Amen.

²² Umunna m, arioso m unu, ka unu were ntachiobi nuru okwu agbamume m gwara unu n'ime akwukwo a na-etoghi ogologo.

²³ Ana m eme ka unu mata na nwanna anyi Timoti esitela n'ulo mkporo puta. Mu na ya g-esoro bia leta unu ma o buru na o bia n'ebe a na mgbe na-adighi anya.

²⁴ Keleerenu m ndisi unu niile na ndi nsọ niile. Ndi si Itali na-ezitere unu ekele ha.

²⁵ Ka amara dinyere unu niile.

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ
onye oḅuḅa igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye oḅuḅa igu

Ndḅ Biblica, Inc. degħarḅrḅ ya n'afḅ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" ḅu akara e ji mara ḅḅo ḅḅu a, nke edebanyere dḅka iwu si kwado n'ḅḅo ḅḅu dḅ n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azḅm aḅḅa ndḅ Biblica, Inc. O ḅu ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78